

Þórdís Björt Sigþórsdóttir

Hlynur Óskarsson

thordisbjort@gmail.com

Mat á árangri
endurheimtar votlendis
sem mótvægisaðgerð

Rannsókn styrkt af Vegagerðinni

Inngangur

- Hvað er votlendi?
- Framræsla votlendis.
- Endurheimt votlendis og mat á umhverfisáhrifum.
- Tilgangur rannsókna og svæðin.
- Aðferðir.
- Niðurstöður.
- Vægi rannsókna.

Photo © Þórdís Björt Sigþórsdóttir

Hvað er votlendi?

- Vatn lykilþáttur.
- Fjölbreytt vistkerfi.
- Frjósemi, fjölbreytt lífríki, miðla næringu og vatni.
- Vistkerfisþjónusta.
- Votlendisgerðir á Íslandi mýrar, flóar, vötn og straumvötn, sjávarfitjar, leirur og fjörur auk grunnsævis niður að sex metra dýpi.
- Mýrar á landi.

Framræsla votlendis

- Stór hluti votlendis á Íslandi hefur verið framæst.
- Á árunum 1951-1985 grafnir 29.000 km af framræsluskurðum.
- Auka túnrækt, bæta beitolönd.
- Í dag vistkerfi með sérstaka vernd.
- 6 Ramsarsvæði á Íslandi.

Endurheimt og MAÚ

- Hvað er endurheimt votlendis?
- Lög um mat á umhverfisáhrifum (nr. 106/2000).
- Framkvæmdaraðili meti umhverfisáhrif framkvæmda.
- Kynning mótvægisaðgerða.
- Vegagerðin unnið að endurheimt víða um land.

Tilgangur rannsóknar

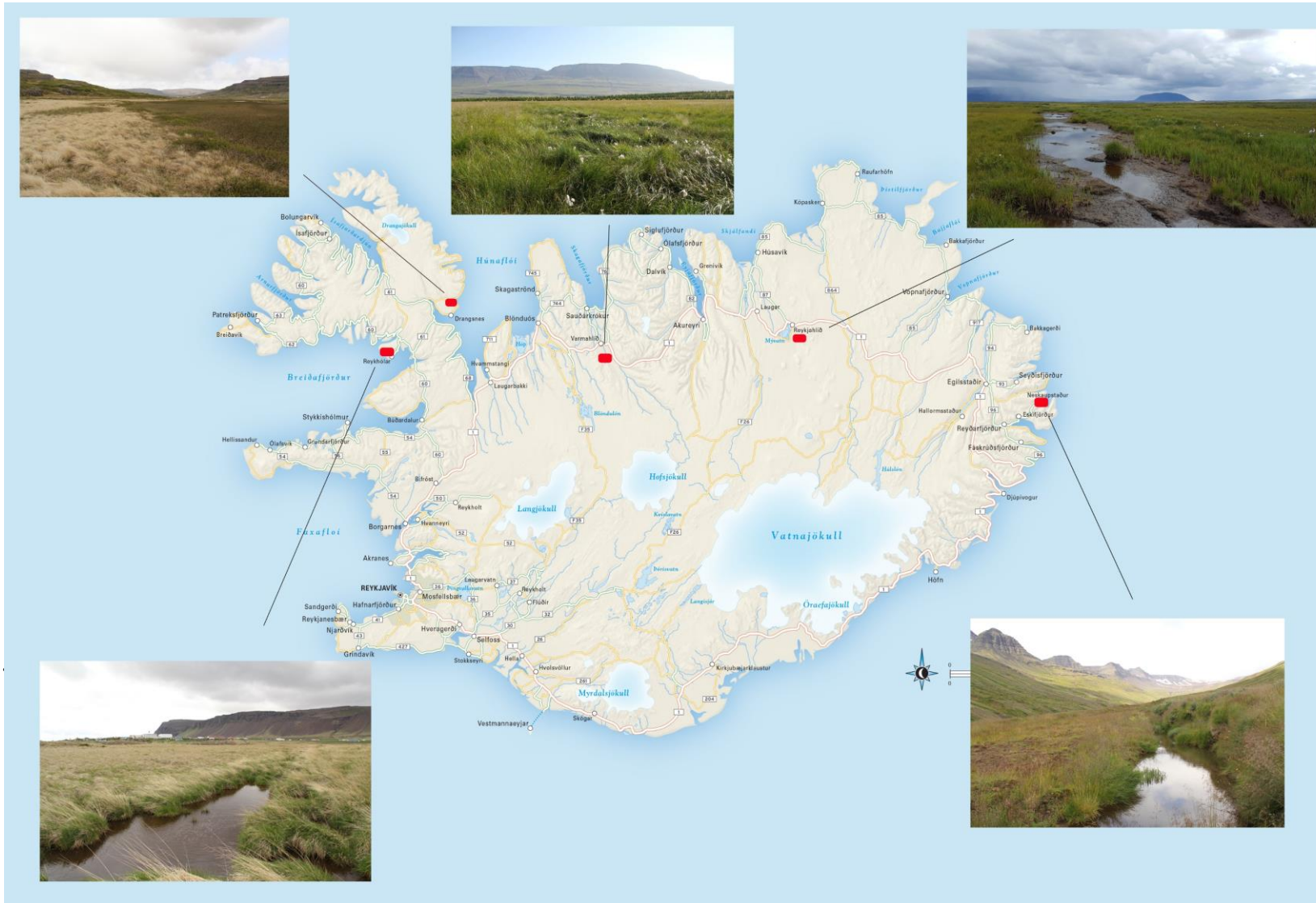
- Árangur endurheimtar
 - Er votlendisgróður ríkjandi?
 - Er vatnsstaða ásættanleg?
 - Ástand framkvæmdaþátta?
- Árangur mótvægisáðgerðar
 - Þarf að móta þær betur?
 - Þarf reglubundna eftirfylgni?

Bjarnafjörður –
25ha - 2011

Steinsstaðir – 22ha - 2002

Mývatnssveit –
87ha - 2003-2005

Reykhólasveit
30ha - 2013

Fannardalur –
2014 –

Aðferðir

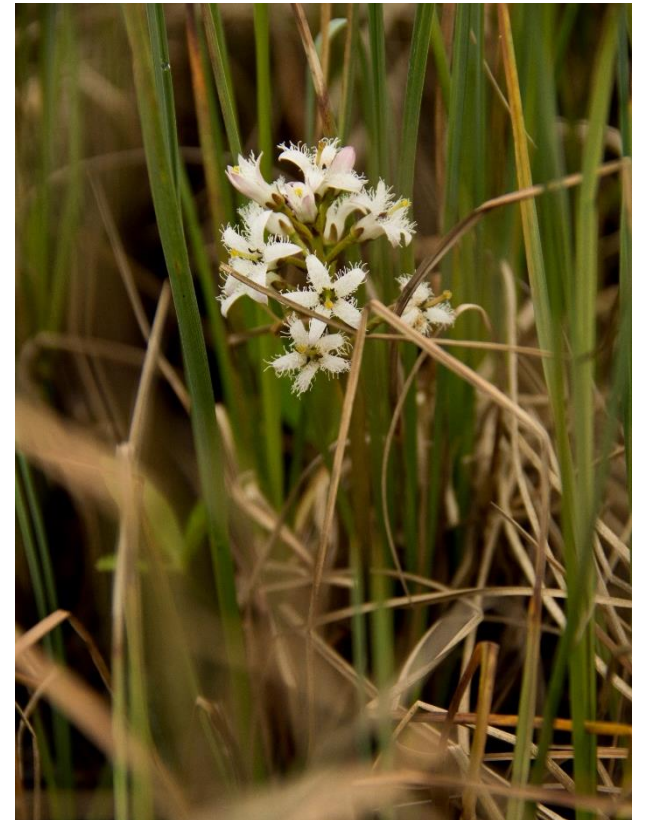
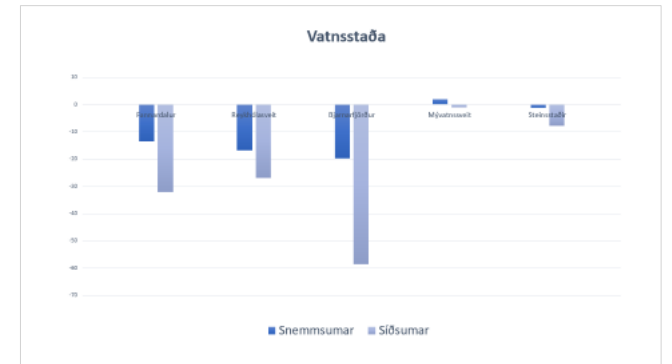
- Votlendisstuðull (Wetland index).
 - Úttekt á votlendisgróðri.
- Jarðvatnsstaða mæld.
- Skurðfyllingar skoðaðar.
- Gróðurhula skurðsára mæld.
- Fuglalíf kannað.

10/30/2017

Niðurstöður: Almennt gildir

- Á fjórum svæðum af fimm viðunandi/góður árangur.
- Ástand skurðfyllinga og stífla í flestum tilvikum í lagi.
- Ríkjandi gróður almennt votlendistegundir.
- Fuglalíf einkennandi fyrir votlendi.
- Gróðurþekja skurðsára breytileg milli svæða.
- Vatnsstaða í flestum tilvikum ásættanleg.

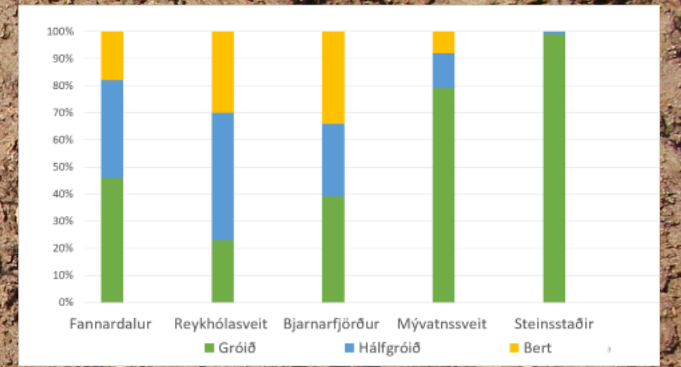
Vatnsstaða

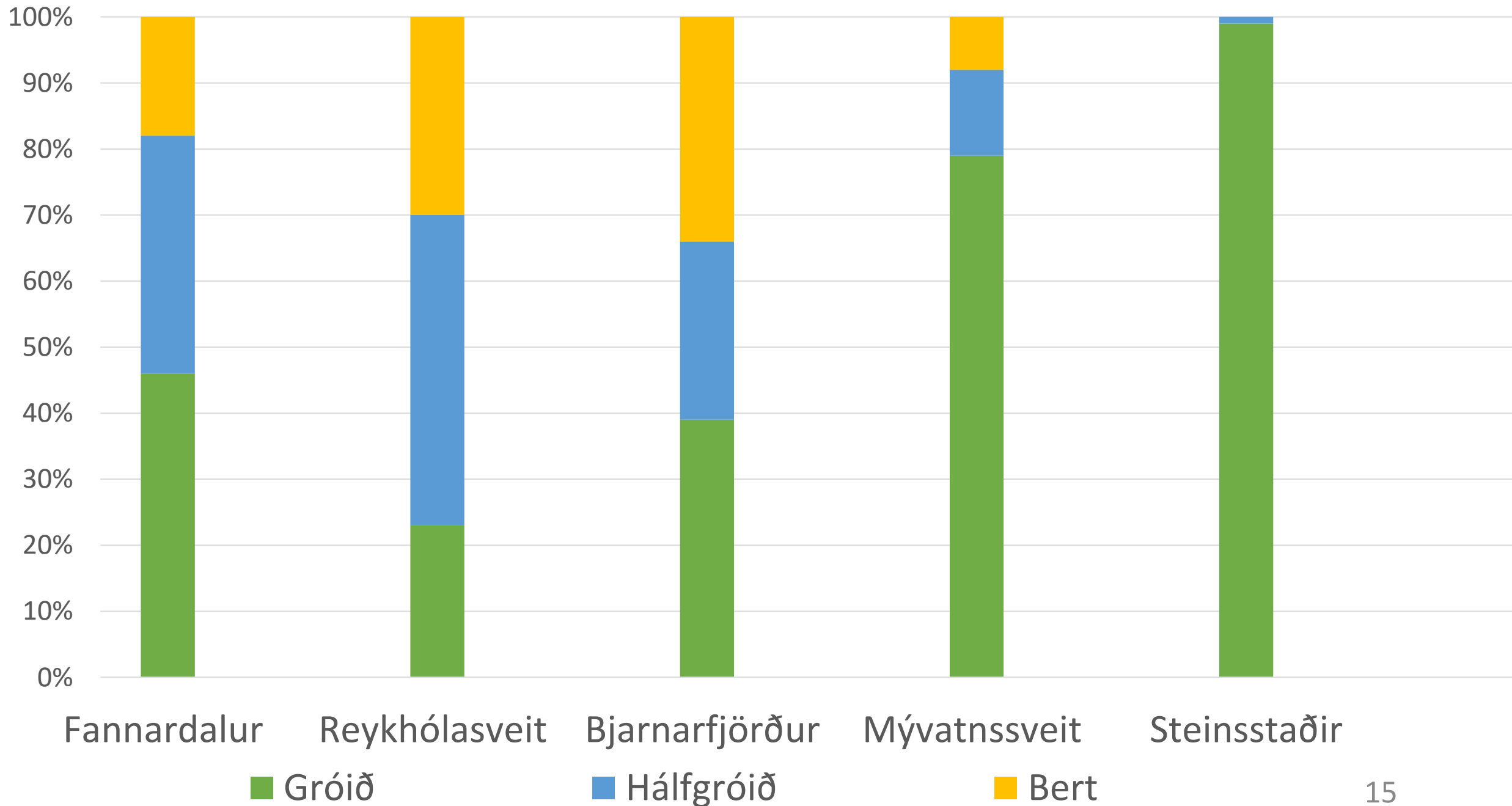

Það sem betur má fara
Gróðurhula í skurðsárum
Rangur halli á skurðfyllingu

Photo © Þórdís Björt Sigþórsdóttir

Það sem betur má fara

Gróðurhula í skurðsárum

Rangur halli á skurðfyllingu

Photo © Þórdís Björt Sigþórsdóttir

Vægi rannsóknar

- Tryggja að staðargróður komi til í skurðsárum.
- Skýrar leiðbeiningar.
- Verktaki uppfylli kröfur.
- Reglubundin eftirfylgni.
- Betrumbæta MAU.

Þakkir

- Hlynur Óskarsson
- Einar Kristinn Þorsteinsson
- Sigþór Sveinn Másson
- Kristín Arnþórsdóttir
- Már Sveinsson
- Jón Bergur Einarsson
- Vegagerðin

Takk fyrir mig

Photo © Pórdís Björt Sigbórsdóttir

Heimildir

- Endurheimt votlendis, 2016. Sótt 25. september af: https://www.stjornarradid.is/media/umhverfisraduneyti-media/media/PDF_skrar/sk160307_endurheimt_votlendis.pdf
- Landmælingar, 2017. Kort. Sótt 20. september 2017 af: http://www.lmi.is/wp-content/uploads/2013/10/1_3M1-620x438.png
- Unnsteinn Ólafsson, mynd úr einkasafni.